

**IV KONGRES
UNIJE SLOBODNIH SINDIKATA CRNE GORE**

Broj: 44

Podgorica, 01.11.2022.

Na osnovu člana 39 stav 1 alineja 4 Statuta Unije slobodnih sindikata Crne Gore, br. 666 od 18.10.2022.g., delegati IV Kongresa Unije slobodnih sindikata Crne Gore, održanog u Podgorici 01.11.2022.godine, donijeli su

**REZOLUCIJU
o dostojanstvenim uslovima rada**

Delegati Drugog Kongresa Unije slobodnih sindikata Crne Gore (USSCG) donijeli su Rezoluciju o poštovanju prava zaposlenih na 40-to satnu radnu sedmicu i prava na odmor nedjeljom i praznikom, izražavajući zabrinutost zbog sve izraženijeg nepoštovanja, međunarodnim konvencijama i domaćim zakonodavstvom, garantovanog prava zaposlenog na 40-to satnu radnu sedmicu, kao i posebnim zakonima utvrđenog prava na odmor nedjeljom i u dane državnih i drugih praznika. I pored određenih pomaka koji su, između dva Kongresa, bili vidljivi, posebno u zakonodavnom okviru, Glavni odbor USSCG predložio je delegatima III Kongresa USSCG da ovu rezoluciju revidiraju i obavežu novoizabrano rukovodstvo USSCG da rade posvećeno na njenoj implementaciji, kako bi u praksi dala značajnije rezultate. Stoga su delegati III Kongresa USSCG usvojili Revidiranu rezoluciju o poštovanju prava zaposlenih na 40-satnu radnu sedmicu i prava na odmor nedjeljom i praznikom kojom su precizirani zahtjevi za koje su se delegati i rukovodstvo USSCG obavezali da će raditi na njihovom ispunjenu.

U periodu do održavanja IV Kongresa USSCG je svojim aktivnostima doprinijela da se:

- Zakonom o radu precizira da se sedmični odmor koristi nedjeljom;
- da se Zakonom o radu po prvi put definišu: dvokratni rad, pripravnost i preraspodjela radnog vremena;
- Zakonom o radu preciziraju odredbe vezane za način i mogućnost uvođenja prekovremenog rada, ali i ograničenje njegovog trajanja;
- ograniči mogućnost angažovanja istog zaposlenog neograničen broj puta preko agencija za privremeno ustupanje zaposlenih, kakav je slučaj bio do januara 2020. godine;
- očuva pravo na neradnu nedjelju i slobodan dan u dane državnih i drugih praznika za zaposlene u trgovini na veliko i malo, garantovano Zakonom o unutrašnjoj trgovini.

Imajući u vidu konstantnu aktuelnost zahtjeva naznačenih u naprijed pomenutim rezolucijama, a sagledavajući kretanja na tržištu rada, globalne trendove koji sve više vode ka nesigurnim oblicima rada, zastoj u socijalnom dijalogu na svim nivoima, primjere iz prakse ali i rezultate ispitivanja javnog mnjenja iz kojih se zaključuje da određena prava garantovana Zakonom o radu, ostaju samo golo slovo na papiru, poput prava na ograničeno radno vrijeme, više je nego jasno da postoji potreba kontinuiranog zalaganja za unapređenje uslova rada, odnosno stvaranje uslova za dostojanstven život i rad zaposlenih u Crnoj Gori. Stoga je Glavni odbor USSCG predložio delegatima IV Kongresa da usvoje predmetnu rezoluciju i obavežu se da za vrijeme trajanja mandatnog perioda nastave da vode beskompromisnu borbu za ostvarivanje sledećih ciljeva:

- skraćenja punog radnog vremena sa 40 na 36 časova sedmično;
- da petodnevna radna sedmica postane pravilo u djelatnostima u kojima ne postoji potreba za kontinuiranim radom;
- uvećanja zarade za rad nedjeljom, za pripravnost i dvokratni rad;
- bezuslovnog poštovanja prava zaposlenog na sedmični odmor nedjeljom, zagarantovano Zakonom o radu u svim djelatnostima u kojima ne postoji potreba za kontinuiranim radom;
- hitnog donošenja propisa/podzakonskog akta o kriterijumima i pravilima o izdavanju dozvole za rad u praznične dane shodno Zakonu o državnim i drugim praznicima;
- zalaganja da nosioci vlasti pokrenu odlučnu, a ne deklarativnu borbu protiv sive ekonomije i rada na crno;
- transformacije svih zatečenih ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu u ugovore o radu na nedoređeno vrijeme u organima državne uprave i lokalne samouprave, na poslovima na kojima postoji trajna potreba za izvršiocem;

- sprječavanja dalje zloupotrebe agencijskog rada (rad preko agencija za privremeno ustupanje zaposlenih), posebno kada je u pitanju angažovanje agencijskih radnika na sistematizovanim radnim mjestima i za vrijeme štrajkačkih aktivnosti kod poslodavca;
- usvajanja izmjena i dopuna Zakona o štrajku na način što će se predvidjeti da u toku zakonitog štrajka poslodavac ne može angažovati lica putem ugovora o privremenom ustupanju zaposlenih, zaposlene iz drugih, povezanih i partnerskih privrednih subjekata, niti ih raspoređivati na poslove i radne zadatke koje inače kod poslodavca obavljaju zaposleni;
- zakonske regulacije prava iz rada i po osnovu rada na internet platformama i radnika na daljinu, uključujući pravo na sindikalno udruživanje i djelovanje;
- garantovanja slobode sindikalnog udruživanja i djelovanja na svim nivoima i procesuiranje onih koji ometaju ili onemogućavaju udruživanje i djelovanje;
- stvaranja uslova za unapređenje socijalnog dijaloga na svim nivoima i kolektivnog pregovaranja kroz predviđanje određenih zakonskih olakšica za stimulisanje društveno odgovornih poslodavaca koji njeguju kulturu socijalnog dijaloga i imaju zaključene kolektivne ugovore;
- obavezivanja države da svim zaposlenima, čiji poslodavaci su prestali da postoje, a kojima nijesu izmirene obaveze po osnovu obaveznog socijalnog osiguranja, uplati nedostajuće doprinose i omogući im ostvarivanje prava na penziju;
- uvođenja pravnog instituta državne penzije, kao zaštitne kategorije za sva lica koja pređu starosnu dob od 67 godina, bez obzira na radni staž;
- daljeg povećanje minimalne zarade i svih zarada generalno;
- daljeg povećanja penzija i socijalnih davanja u skladu sa stvarim potrebama korisnika ovih davanja;
- potpisivanja Opšteg kolektivnog ugovora;
- daljeg zalaganja za unapređenje pitanja zaštite i zdravlja na radu, kako kroz izmjene zakonodavnog okvira, tako kroz institucionalno uređenje formiranjem referentne ustanove za utvrđivanje profesionalnih bolesti i kroz revnosnije inspekcijske kontrole i edukaciju poslodavaca i zaposlenih o značaju ovih pitanja;
- postizanja rodne ravnopravnosti u svim aspektima radnih odnosa i smanjenje jaza u zaradama između žena i muškaraca.

Ova rezolucija predstavljaće dodatni podstrek rukovodstvu USSCG da u narednom mandatnom periodu nastavi beskompromisnu borbu za stvaranje uslova za dostojanstven život i rad zaposlenih.

Delegati IV Kongresa USSCG obavezuju svoje sindikate da redovno prate realizaciju ove rezolucije i da daju punu podršku rukovodstvu USSCG u svim oblicima sindikalne borbe koje ona preduzme na njenoj realiziji.

